

Sjálvgjørt er væl gjørt

Í SÍNI fyrstu viðmerking til valið er tjóðveldismálgagníð 14. September í sera ringum hýri. Vit skilja væl stóðuna hjá flokkinum og blaðnum. Men vit duga ikki at skilja hví javnaðarflokkurin og veljarin fáa skyldina.

BLAÐIÐ leggur dent á, at úrslitið av valinum ikki á nakran hátt er ein uppiborin sigur til javnaðarflokkinn og heldur fram, at var veljarin meira at sær komin og hugsaði eitt lítið sindur, so varð tann snildi og lurni javnaðarflokkurin sendur har, sum piparið grør.

Í TVEY ár hevur tjóðveldisflokkurin, saman við fólka-flokkinum og sambands-flokkinum, rikið politikk við tí úrsliti, at hundræðtals føroysk húski eru send av landinum ella haðar, sum piparið grør. Tey bestu og nýggjastu fiskiskipini hava teir sent sama veg. Hundræðtals arbeiðs-pláss sendur teir har, sum piparið grør. Fimmfaldaðu uttanlandsskuldina hjá landskassanum. Tømdu kassan og Palleba varð knokkroyttur.

ER TAÐ í veruleikanum so livandi galið, at 14. September hevði roknað við, at føroyski veljarin, aftan á alt hetta, fór á val at geva tjóðveldisflokkinum álitisvátan? Um tað

hevði hent, so kundu vit sagt, at veljarin var lítið at sær komin og at hann ikki hugsaði nógv. Tey, sum stóðu saman um tjóðveldisflokkinn á valdegnum, vóru uttan iva teir mest trúgvu tjóðveldisveljararnir og vit eru sannførd um, at fleiri gjørdur tað við ringum tannabiti.

TÁ FLOKKURIN, sum hevur staðið fyrri loysing og verkamannamálum, selir allar sínar hugsjónir, fyrri at sleppa at sita í samgongu saman við sambandsflokkinum og fólkaflokkinum, mugu veljararnir venda honum bakið. Tað er sjálvsagt. Og tí er tað harmuligt, at 14. September eftir valið skal loyva sær at skelda veljaran út. Leggja

hann undir at vera lítið at sær komnan og ikki at hugsa nógv. Hetta er frekleiki út um alt mark.

EIN KENDUR tjóðveldismaður, sum í mong ár stjórnaði 14. September, segði og skrivaði ofta, at her býr gott fólk í góðum landi. Nú sigur tjóðveldismálgagníð at føroyingar eru undirmálarar. Um Ólavur Mikkelsen, sáli, visti aftur í verðina, hevði hann vent sær í grøvuni.

14. SEPTEMBER átti at lært flokkinn, sum blaðið er mál-gagn fyrri, eitt gamalt føroyskt orðatak, sum sigur, at sjálvgjørt er væl gjørt. Við teimum trimum orðunum er alt sagt.

vj.

sosigaley

Dimmalettina

DALBLAÐIÐ

14. SEPTEMBER

FRIU FØROYAR

NORÐLÝSP

Keglið heldur fram

„Paradoksalt nok blev det Sosialdemokratiet, den hovedansvarlige for hele den offentlige elendighed, der blev valget store sejrherre“, skriver Dimmalettning i oddagrein eftir valið.

Tað kom sambandi, fólka-flokkur og eisini tjóðveldi datt við, at javnaðarflokkurin skuldi koma so væl burtur úr valinum. Ikki færri enn triggir tingmenn í framgongd, og um repplið at fáa tann fjórða eisini. Gomlu samgonguflokkarnir harafturimoti mistu ikki færri enn 4 tingmenn.

Síðani sambandið kom út í landsstýrið hevur tað brúkt stóran part av arbeiðstíð síni at geva javnaðarflokkinum skyldina fyrri allar verðsins syndir. Og í valstríðnum dró formaður sambandsflokksins eisini svensku javnaðarmenninar uppi. Figgjarligu trupulleikarnir í tí annars vælstandandi Sveriki skuldu brúkast til at greiða føroysku veljarunum frá, hvat tað veruliga er fyrri ein framtíð javnaðarflokkurin hevur at bjóða teimum her á klettunum.

Og nú valið er av hoyra vit somu sambandsmenn leggja alla skyld á javnaðarflokkinn. Vist hevur javnaðarflokkurin sín part av abyrgdini av teimum trupulleikum, landið er í. Men sum vit so ofta hava vist á her í blaðnum, so er tað útviklingurin í Føroyum hesi seinastu 25 árin saman við broyttum víðurskiptum við úrheimin, sum er orsøkin til stóðuna. Og hesi ár hava allir flokkar sitið í samgongu, allir sum ein. Spurningurin er at byrja av nýggjum, at gloyma gamalt agg og heldur taka saman hendur og fáa samfelagið í gongd aftur. Vit kunnu sjálvandi fara at reksa upp tær mongu hundræðtals milliónir, ið sambandslandsstýrið, sum sat miðskeiðis í 80-unum, hefti Føroya fólk fyrri. Hvi skulu hesar gloymast? At Dimman dattar sær at tosa um „den hovedansvarlige for hele den offentlige elendighed“ og harvið tváa sínar sambandshendur! Hon átti at vita betur — og ger tað eisini. Allir sum ein hava vit abyrgd. Og at flokkur, sum situr í andstóðu, ofta kemur væl burtur úr einum vali, er eisini ein royndur lutur. Soleiðis visir tað seg at vera. Men javnaðarflokkurin hevur tó roynt — undir valstríðnum — at visa á, hvussu

vit fáa samfelagið í gongd aftur. Øll eru vit samd um, at tað er steðgað upp. Einkelt í ívást i, at partur av politikkinum hjá fráfarnu samgongu hevur burt uppá búskapin so ella so, men eisini vita vit, at tann harðliga uppbremsingin, sum hevur verið framd av ikki minst bilførra sambandsflokksins, hevur steðgað samfelags-hjólunum so bráðliga, at fólk í hópatali flyta av landinum.

Dimman og sambandið! Tit ynsktu eitt val í ótíð. Tit fingtu tað. Tit ynsktu at fáa javnaðarflokkinn við í eina samgongu. Tit fáa tað. Spurningurin er bara, um tað yvirhøvur er gjørligt at skipa eina samgongu millum javnaðarflokkinn og sambandið umframt ein flokk afturat, um sambandið og mál-gagn tess halda fram við at leggja javnaðarflokkinn undir allar elendigheitirnar í sambagnum. Hetta var so ikki tann tóni, sum formaður sambandsflokksins legði ann undan valinum, har hann m.a. segði, at nú var uppá tíðina at reinsa luftina og fáa eina samgongu, sum kundi arbeiða. Nú skuldi luftin so verið reinsað og væl tað. Veljarin hevur klárt og greitt sagt frá, at hann ynskir javnaðarflokkinn út aftur í Tinganes. Hetta

var eisini tað sambandið ynskti, so nú er at fara til verka.

Men ikki meira enn fáar dagar eftir valið siggja vit so bæði Dimmu og sambandsformannin royna at seta kilar í eitt møguligt samarbeiði. Dimman við at skuldseta javnaðarflokkinn fyrri líkt og ólíkt og sambandsformaðurin fyrri at seta ultimativ krøv til javnaðarflokkinn um, at tað BARA skal rekast sambands- og borgarligur politikkur í Tinganesi. Tað sær ikki mætari út, enn at mál-gagn og floks-formaður sambandsflokksins í veruleikanum ikki ynskja at koma út í Tinganes aftur. Tað er so ein erlig sök. Men sigið tað við teimum rottu orðunum. Foru tit ikki til val uppá at leggja klandur og hatur til síðis fyrri at kunna reka politikk — og hvat er tað tit nú leggja upp til! Vit høvdu væntað okkum annað og betri av formanni sambandsflokksins. Men hann er ungur í fak-inum enn og má tí hava loyvi at gera sín byrjunarmistøk. Verri er at læra gamlan hund at sita. Tað er gott, at formaður sambandsflokksins tí er ungur í politikki, og tað man helst fara at hjálpa, at hann er skjótur at læra!

Órimuligt, Edmund!

Formaður sambandsflokksins sigur við útvarpið — aftan á samráðingar við javnaðarflokkinn um skipan av samgongu — at tað er nógv, sum skilir flokkarnar. Hann leggur tó herðslu á, at tað er eitt krav frá sambandsflokkin, skal hann í samgongu, at tað burturav verður ríkin sambandspolitikkur og borgarligur politikkur. Hetta má sigast at vera ógvuliga órimuligt krav at koma við, nú veljarin jú hevur givið javnaðarflokkinum sitt álit, og alitið til sambandið er minkað. Var tað ikki just hesin sami Edmund, sum sleit fyrri at fáa eina nýggja samgongu, ið kundi reka politikk! Hvussu kann formaður sambandsflokksins krevja av eitt nú javnaðarflokkinum, sum vann valið, at hesin skal lata seg binda á hendur og føtur, fyrri at sleppa í Tinganes við sambandinum! Hetta er jú beint tann óvugta verð. Um ein flokkur ikki vil víkja ein tamma í sinum krøvum, tað útihiysir hann seg sjálvan. Allir flokkar, sum skulu skipa eitt stýri, eru noyðdir til at rætta seg eftir

høvrum øðrum. Men hetta er so einki nýtt. Sama leiklutin hevði sambandið, tá samgongan varð skipað millum hann, fólka-flokkinn og tjóðveldis-flokkinn. Nakað annað var so tað, at hesir báðir flokkar fegnir skrivaðu undir eitt samgonguskjal við bindi fyrri eyguni, eitt sambandsflokksins samgonguskjal. Tað var „smart“ og „klókt“ gjørt av sambandinum uppá stytri sikt. Tað visti seg kotini nettup at vera orsøkin til samgonguslitið. Tí sambandið hevði gloymt, at tað kemur tann tíð, tá aðrir, sum hava latið seg niðurbinda, rakna við og ikki vilja lata seg liggja í leinkjum longur. Tað sær ikki mætari út enn, at tað er hesa niðurbundnu stóðu, sum sambandið nú vil hava javnaðarflokkinn í. Vit høvdu erliga talað væntað okkum annað og skilabetri av nýggja formanni sambandsflokksins. Tí skal samarbeiðast, og tað eru allir jú samdir um, at tað skal, so eru allir flokkar noyðdir til at víkja frá summum av sinum krøvum, eisini sambandsflokkurin.